

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Statens kunstfond.

Fremsat den 12. marts 1968 af *ministeren for kulturelle anliggender.*

I § 8, stk. 5, i lov nr. 170 af 27. maj 1964 om Statens Kunstfond ændres „folketingsåret 1967-68“ til: „folketingsåret 1968-69“

Bemærkninger til lovforslaget.

I den gældende lov nr. 170 af 27. maj 1964 om Statens Kunstfond, der afløste lov nr. 133 af 25. maj 1956 om oprettelse af Statens Kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsenfondet som ændret ved lov nr. 169 af 16. maj 1962, er det i § 8, stk. 5, bestemt, at loven optages til revision senest i folketingsåret 1967-68. Bestemmelsen har som baggrund, at det var første gang, der samlet i en lov blev givet hjemmel for støtte efter ensartede hovedretningslinier til dansk skabende kunst inden for den bildende kunst, den litterære kunst og tonekunsten. Derfor fandtes det hensigtsmæssigt, at der efter en 3-årig periode blev lejlighed til at overveje lovens bestemmelser i lys af de da indvundne erfaringer.

Kunstfundsloven af 1964 gik ind for nye principper for støtte til skabende kunstnere, idet man dog bibeholdt de på finansloven opførte faste årlige statsydelse og hædersgaver, hvis antal og størrelse samtidig forøgedes. Under kunstfondet opretholdtes fra det hidtidige kunstfond støtten til billedkunstneriske udsmykningssopgaver, og under fondets administration bibeholdtes ligeledes understøttelsesordningen fra Eckersberg-Thorvaldsenfondet til efterladte efter kunstnere, udvidet til også at omfatte forfattere og komponisters efterladte.

Ved siden af disse støtteordninger hjemlede loven støtte til bildende kunstnere gennem indkøb af kunstværker og støtte til alle de af loven omfattede skabende kunstnere i form af engangsydelser og andre foranstaltninger, der sigter på at opretholde og fremme skabende kunstneres produktion.

Min. f. kult. anligg. j. nr. 00-68.

Med hensyn til de nærmere bestemmelser i og motiver til loven henvises i øvrigt vedrørende lovforslaget til F.T. 1963-64, till. A. sp. 915ff, vedrørende forhandlingerne under lovens behandling i folketinget til F.T. 1963-64, sp. 2395ff, sp. 2604ff og sp. 5052ff og med hensyn til folketingsudvalgets bemærkninger til F.T. 1963-64, till. B., sp. 831ff og bemærkninger til F.T. 1963-64, till. B. sp. 801ff og 863. Endvidere henvises til ministeriet for kulturelle anliggenders bekendtgørelse nr. 319 af 6. november 1964 om Statens Kunstfond, jfr. lovtidende A 1964, pag. 936ff.

Med henblik på den forestående lovrevision har ministeriet modtaget en række henvendelser fra kunstneriske organisationer og institutioner og et forslag fra kulturudvalget om en udvidelse af lovens virksomhedsområde samt et uddrag af de i fondets repræsentantskab førte forhandlinger. De synspunkter af almen karakter, som i disse henvendelser anlægges på kunstfondet og dets hidtidige virksomhed, går samstemmende ud på, at fondet som sådant har været til overordentlig gavn for samfundet og dets kunstnere. Det er ligeledes et gennemgående træk, at den ved 1964-loven instituerede administrationsform med en koncentration af ansvarligheden hos sagkyndige 3-mandsudvalg valgt for en kortere årrække er rigtigt og har været et effektivt redskab til at gennemføre fondets intentioner. Den kritik, der er kommet til orde fra de af loven omfattede grupper af kunstnere, retter sig kun mod mindre detaljer i det administrative system og mod visse sider af

støtteordningen i dens konkrete, navnlig skattemæssige, virkninger.

Den debat, der med mellemrum har været ført om kunstfondet i bredere kredse af befolkningen, har selvsagt også givet anledning til overvejelser. Det har hele tiden måttet stå klart, at administrationen af en lovgivning på et område som det heromhandlede ville blive fulgt med særlig interesse i offentligheden, fordi der altid vil herske divergerende opfattelser om kunstneriske begreber. De for fondets administration ansvarlige 3-mandsudvalg har måttet forudse debat om og kritik af visse af deres dispositioner. Det må imidlertid være en rimelig vurdering af den offentlige debat omkring kunstfondet, at kritikken væsentligst har været inspireret af enkelt-afgørelser, hvor der altid må være en betydelig margen for kritik, og at den, hvor mere generelle problemer er blevet berørt, har sigtet mod snarere at være vejledende med henblik på lovens revision end at anfægte lovens grundlæggende principper og idéindhold.

På grundlag af en vurdering af det samlede materiale og med udgangspunkt i de i folketingsudvalgets betænkning af 6. maj 1964, jfr. F.T. till. B. sp. 801 ff, fremførte synspunkter om en eventuel senere udvidelse af lovens område kunne der måske være rimelig anledning til nu efter forløbet af den første 3-årsperiode at fremlægge et egentligt forslag til en revision af loven med en udbygning af dens virksomhedsområde samtidig med en ajourføring af fondets rådighedsbeløb på for tiden 4,2 mill. kr. under hensyntagen til prisudviklingen siden lovens ikrafttræden i 1964.

Når lovens revision ikke desto mindre foreslås udskudt til næste folketingsår, skyldes det ikke alene et rimeligt hensyn til de i øjeblikket herskende økonomiske forhold, men også ønsket om, at der kan blive lejlighed til for regeringen at foretage en mere dybtgående analyse af hele problematikken omkring kunstfondet, herunder om dets udvidelse til eventuelt at omfatte andre grupper af skabende kunstnere, samtidig med at det må undersøges, om en støtteordning trænger sig på også for kredsen af uøvede kunstnere enten i tilslutning til kunstfondet eller som en særlig støtteordning.

For en kortere udsættelse af lovens revision kunne også tale, at det vil være ønskeligt at se, hvorledes de fra 1. januar 1968 udpegede nye 3-mandsudvalg griber administrationen af kunstfondet an, således at man opnår et lidt større erfaringsmateriale med hensyn til det banebrydende princip om ansvarets koncentration hos ganske få sagkyndige, der kun vælges for et kort åremål uden mulighed for genvalg — en ordning som tilsigter at være det offentliges sikkerhed for trufne dispositioners saglighed og en garanti for, at mulige tendenser til ensretning brydes med korte mellemrum.

I den første 3-årsperiode har de administrerende udvalg stort set følt sig bundet af de i lovbemærkningerne angivne beløbsrammer til de enkelte formål. Under indtryk af de synspunkter, som er fremsat i det forannævnte materiale, som fra forskellig side er fremkommet med henblik på en forestående lovrevision, og under indtryk i øvrigt af erfaringerne fra denne første periode er det imidlertid ønskeligt at understrege det i bemærkningerne til § 2 i forslaget til loven om Statens Kunstfond fremhævede, at støtteordningerne må administreres fleksibelt og i passende omfang kunne kombineres, jfr. F.T. 1963-64, till. A. sp. 915 ff. Følgende det foreliggende erfaringsmateriale og de i lovens motiver nedlagte intensioner vil det være rimeligt, at ministeriet-ved den fremtidige administration af kunstfondet kan bemyndige udvalgene til uanset de i bemærkningerne til lovens § 6 angivne beløbsrammer for de enkelte støtteformer at fravige disse for så vidt angår størrelsen og antallet af stipendieydelse og engangsydelser i øvrigt, såfremt det skønnes hensigtsmæssigt i visse tilfælde at anvende afsatte stipendiebeløb til indkøb eller bestilling af kunstværker eller til andre foranstaltninger, som i det enkelte tilfælde vil tjene til at fremme fondets formål. Endvidere vil det være ønskeligt, at ministeriet efter indstilling fra fondets styrelse kan godkende, at der om fornødent foretages mindre indbyrdes reguleringer af det beløb, som i alt er afsat til anvendelse inden for hvert af de tre kunstneriske områder, alt inden for den samlede rådighedssum på de 4,2 mill. kr.